

Hodnocení přednášky pro odbornou veřejnost

Masarykova univerzita

Fakulta	Filozofická fakulta
Habilitační / jmenovací obor	Dějiny umění
Uchazeč	Ivan Foletti, M.A., Ph.D.
Pracoviště	Masarykova univerzita Filozofická fakulta – Seminář dějin umění
Datum přednášky	23. dubna 2015
Téma přednášky	<i>Etnická exkluze, relikvie a obrazy: zlatý oltář sv. Ambrože v Miláně</i>
Přítomno posluchačů	58 (viz prezenční listina – příloha hodnocení)
Pověření hodnotitelé (čl. habil. / hodnotící komise)	Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc. Prof. PhDr. Jan Sedlák, CSc. Prof. Dr. Michele Bacci

Habilitační přednáška s názvem *Etnická exkluze, relikvie a obrazy: zlatý oltář Sv. Ambrože v Miláně* pojednávala o tzv. zlatém oltáři milánské baziliky sv. Ambrože. Dr. Foletti nejprve nastínil řešený problém – jedna z velmi významných památek karlovského období v severní Itálii má v historickém kontextu soudobého církevního umění značně neobvyklou ikonografii. Přednášející chce ukázat nejprve okolnosti vzniku tohoto oltáře a potom se pokusit objasnit, proč je na něm právě ona nezvyklá ikonografie uplatněna.

Tzv. zlatý oltář byl postaven nad hrobkami svatých Ambrože, Gervasia a Protasia za vlády biskupa Angilberta II (824-859). Ambrožova hrobka se přitom stala již od 4. století podstatným místem pro milánskou identitu. Přitom však lze dobře ukázat, že Ambrožův kult byl v různých etapách kultury ve městě různě přijímán. Pohled na něj se především měnil po každé nové invazi, které charakterizují dějiny Lombardie raného středověku. Dr. Foletti se soustředil především na výklad dvou hlavních historických událostí raného středověku:

a) Ambrožův kult, jenž v Miláně zažíval velký úspěch od konce 5. století, byl zprvu upozaděn Langobardy, kteří území ovládali v letech 568-774. Představoval totiž světce, který

bojoval a vymezoval se proti ariánství, tedy k oné doktríně, k níž se Langobardové sami hlásili.

b) Po dobytí Lombardie Karlovcí v roce 774 zažívá naopak úcta Sv. Ambrože výjimečnou popularitu: novými vládci Lombardie byl Ambrož považován za model svatosti, zástupce římské císařské tradice a bojovníka proti heretikům. Na konci 8. století a na začátku století následujícího proto vzniká klášter svatého Ambrože, který má zaručovat nekončící modlitbu nad světcovou hrobkou, a bazilika je opravena a doplněna významnou dekorativní výzdobou.

Právě v tomto období, v první polovině 9. století vznikla též zadní strana zlatého oltáře, která ukazuje světce v boji proti křesťanské herezi. Tato ikonografie dobře objasňuje směr, kterým se v tehdejší Miláně odvíjel Ambrožův kult. Je totiž překvapivé, že ještě ve čtyřicátých letech 9. století je zde kladen tak velký důraz na Ambrože jako bojovníka proti heretikům. V oněch letech totiž z pramenů nevíme o nějakém odlišném náboženském hnutí a je pravděpodobné, že tehdy v Lombardii žádné heterodoxní skupiny ani neexistovaly.

Zvláštní ikonografie oltáře proto může být podle názoru dr. Folettiho vysvětlena faktem, že hereze (a konkrétně arianismus), jsou asi ještě v 9. století považovány za identifikační prvky *gens langobarda*, nehledě na skutečnou konfesi Langobardů v té době. V tomto případě je tedy Ambrož použit jako nástroj *etnické exkluze*, jako způsob ponížení poražených.

Celá přednáška byla doprovázena obrazy, přenášenými na projekční plátno. Ty podstatnou měrou přispěly ke srozumitelnosti přednášených tezí a velmi dobře podpořily argumentaci dr. Folettiho. Ten svou přednášku přednesl s nespornou erudicí, jasnou argumentací a zpaměti, což jen podtrhlo celkově velmi příznivý dojem z celého proslovu. Po skončení přednášky následovala diskuse, která se týkala především karlovského období v severní Itálii. Dr. Foletti odpovídal na otázky zcela jasně a konkrétně a opět tak prokázal hlubokou znalost historické, církevně-liturgické a umělecké problematiky.

Přednáška se konala v přednáškovém sále Moravské galerie v Brně. Byla inzerována jako přednáška veřejná a byla skutečně hojně navštívena nejen univerzitními posluchači dějin umění a historie, ale též laickou veřejností, spojenou s Moravskou galerií v Brně. Přednášky se též účastnili tři členové habilitační komise. Ti po jejím ukončení vyjádřili vysokou míru spokojenosti s vybraným tématem a jeho prezentací. Podle jejich jednotného názoru přednáška splnila bezesbýtku nároky na univerzitní přednášku habilitační.

Závěr

Přednáška Ivana Folettiho „Etnická exkluze, relikvie a obrazy: zlatý oltář sv. Ambrože v Miláně“, přednesená v rámci zahájeného habilitačního řízení, *prokázala* dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci habilitačních řízení v oboru dějiny umění na Masarykově univerzitě.

Brno 23. dubna 2015

Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Prof. PhDr. Jan Sedlák, CSc.

Prof. Dr. Michele Bacci

Prezenční listina z veřejné přednášky k habilitačnímu řízení

IVAN FOLETTI, M.A., PH.D.

Etnická exkluze, relikvie a obrazy: zlatý oltář sv. Ambrože v Miláně

23. dubna 2015 v 19.00 hodin

Uměleckopřemyslové muzeum, Husova 14, přednáškový sál

ЗИРГ КРОУПА
ZUZANA FRANTOVA
Petra Willerthova
Martin Lesák
Filip Kyrc
ВАЦАН ХИОТУ
Silvie Randulová
Paloma Jimenez
Svabender Anuše
PAVEL MÍŠA
SONJA ZOUHAROVA
MONIKA KUČEROVÁ
BLANKA SPANOVÁ
DANUŠE MELUŽIHOVÁ
Petr Vronský
Jiří Pelhačtov
Zuzana Pavlusíčková
Hans PALOVA
Karel Pala
KVĚTA DANIELOVÁ
Klára Joležalová
Kočí Marie

Jana Gvozdenová

Jana Mašová

Teodora Georgievová

VOJTA ŽÁK

ONDŘEK DYKAST

LENKA VRLÍKOVÁ

ONDŘEK ŽÁK

VAROSLAV ŠUTKA

JANA MOLNÁŘOVÁ

KRISTINA ŽELDOVÁ

ŽEZNIČKOVÁ LEBONKA
RÍHOVÁ TEREZA
ČESKÁ LUCIE
ČESKÁ DAMA
BULANDROVÁ AMALIE
ROLAČKOVÁ ELISKA
ROSENBERGOVÁ SABINA
ORVISKÁ KATARINA

TRZEVKOVÁ VERONIKA
ROBERT KETRT
ČUPKOVÁ JANA
ALBILUŠOVÁ ALENA
SMUTNÝ MILOŠ
Dr. HRABEŠTOVÁ Irena
VODÁKOVÁ ALENA
GACETA J
MARTINÁČOVÁ KSTERIČKA
FILIP KALINA
SVOGADOVÁ ANJA
BENNETTOVÁ TIJANA
JIRÍ PÁSTA
ŽANETA TURONOVÁ
PAVLA TIHA
ANNA KELBLOVÁ
ANNA KVAŠOVÁ
FRANTIŠKA HAJKOVÁ

Hodnotící komise pro habilitační řízení,
Vědecká rada Filozofické fakulty Masarykovy univerzity
a
Seminář dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity

si Vás dovolují pozvat na veřejnou přednášku

*Etnická exkluze, relikvie a obrazy:
zlatý oltář sv. Ambrože v Miláně,*

kterou přednese

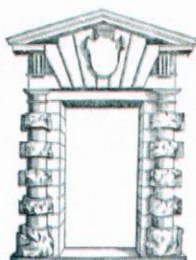
Ivan Foletti, M.A. PhD.

(odborný asistent Semináře dějin umění FF MU)

Přednáška se koná v rámci habilitačního řízení

ve čtvrtek, dne **23. dubna 2015 v 19,00 hod.**
v přednáškovém sále Uměleckoprůmyslového muzea, Husova 14
(v širším cyklu veřejných přednášek StředověC JinaX).

Historiae
atque
Artibus

Seminář
dějin
umění

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity